

Soja die je niet ziet

De import van sojaproducten staat onder stevige kritiek. ‘Slechts 1 procent van de ingevoerde soja dient voor menselijke voeding. De rest gaat naar de veevoeding.’ Het is een uitspraak van opinie-makers die veel gehoord wordt in relatie tot het eten van vlees en onze betrokkenheid bij het verwoesten van het Amazonewoud. Maar soja kent veel meer toepassingen, direct en indirect.

TEKST GUY NANTIER

Nederland voerde in 2013 zo’n 4,99 miljoen ton sojameel in, 3,18 miljoen ton bonen en 0,102 miljoen ton sojaolie. Een totaal van zo’n 10,5 miljoen sojaboonequivalenten of 3,6 procent van de wereldproductie (bron: Soja Barometer 2014). België voerde in 2014 netto 690.000 ton sojaschroot, 75.000 ton sojaolie en 193.000 ton sojabonen in. Uitgedrukt in sojaboonequivalenten gaat het in totaal om 1,064 miljoen ton sojabonen of 0,35 procent van de wereldproductie (bron: LV Vlaanderen, juni 2016).

Veel toepassingen

De berekening van het aandeel van de verschillende toepassingen in het sojagebruik is niet altijd even duidelijk. De soja (bonen, olie of meel) die jaarlijks het Europese continent bereikt, is terug te vinden in een direct productieproces van voedingsproducten, zoals sojamelk, ketjap, tofoe en andere vleesvervangers. Indirect (na het persen van de bonen in olie en meel) is soja te traceren in mayonaise, margarine, sauzen, dressings, koekjes, kant-en-klare maaltijden, ijsjes en snacks. Verder ook nog in wasmiddelen, schoonmaakmiddelen, verf, cosmetica en biodiesel. Het aandeel van de verschillende toepassingen is

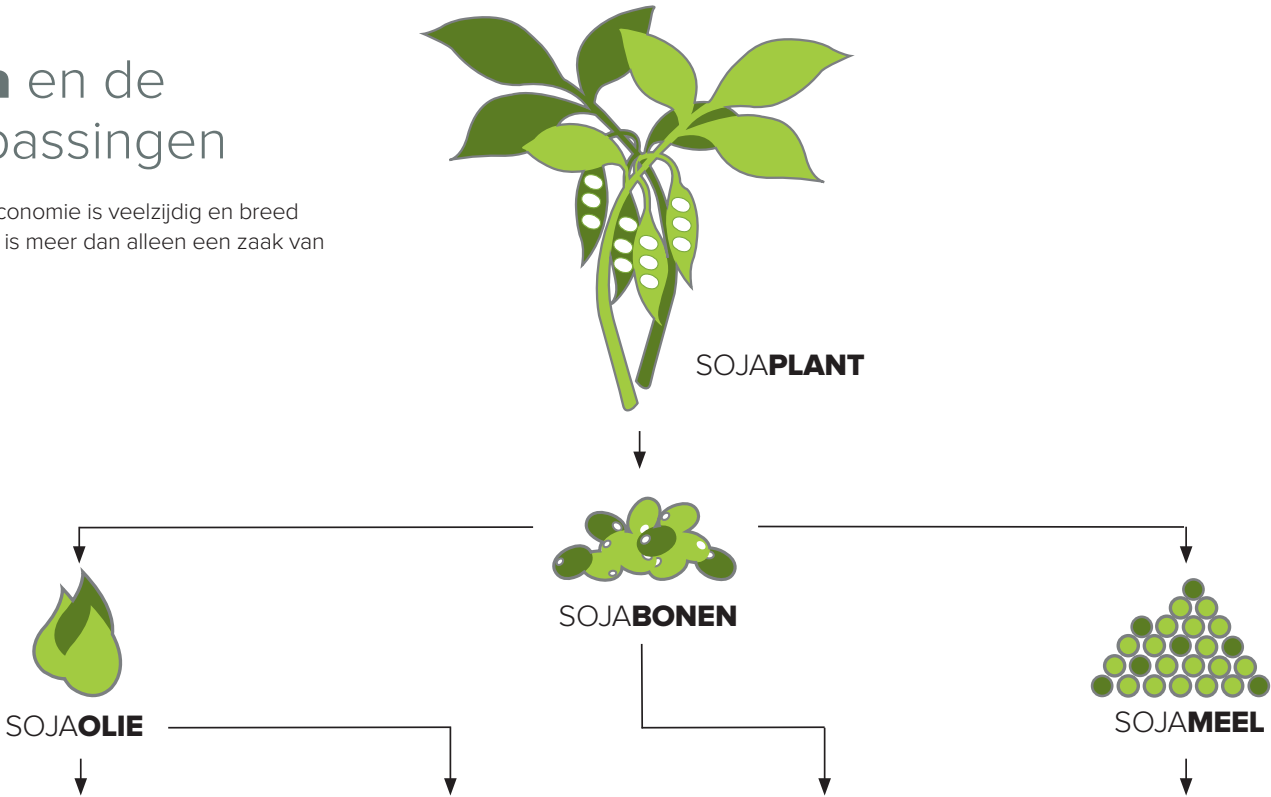
onbekend, niemand die het precies weet. Het soja-meel (import plus lokaal geproduceerd na persen) wordt in de veevoederindustrie gebruikt. Vooral de pluimvee- en de varkenssector zijn grootverbruikers. Bij biggen bedraagt de inneming van soja bijvoorbeeld 23 procent, bij legkippen 15 procent, bij vleeskippen 27 procent en bij vleesvee 3 procent. Voor het melkvee wordt onderscheid gemaakt tussen standaardbrokken (13%), een eiwitcorrector met een relatief laag eiwitgehalte (17%) en een eiwitcorrector met een hoog eiwitgehalte (58%).

Ggo-vrije en RTRS-soja

Europa richt zich sinds jaren voor de import op voornamelijk ggo-vrije soja. Die is afkomstig uit voornamelijk Canada, Italië en Oekraïne, waar geen waardevolle natuur voor vernietigd is. Die soja is ook RTRS-gecertificeerd of soja waarvoor geen regenwoud, bos of waardevolle natuur heeft moeten wijken. De Belgische mengvoederindustrie BFA onderschreef in 2006 al het Amazonemoratorium van de RTRS-soja. BFA heeft het gebruik van soja al voor 30 procent vervangen door onder andere koolzaadschroot (350.000 ton op jaarbasis, bron: BFA, 08-2019). |

Soja en de toepassingen

De soja-economie is veelzijdig en breed vertakt en is meer dan alleen een zaak van veevoer.

INDIRECTE TOEPASINGEN VAN SOJAOLIE VOOR VOEDING	INDIRECTE BEWERKING SOJAOLIE VOOR NON-FOOD	DIRECTE BEWERKING VAN SOJABONEN	INGREDIËNT VOOR VEEVOEDER